

Kapitola 2

Základem angličtiny jsou slovesa neboli nejobtížnější práce při sestavení anglických vět z gramatického hlediska připadá na slovesa

Každá standardní anglická věta musí obsahovat sloveso, které musí být ve správném gramatickém čase. Angličtina rozlišuje přítomnost, minulost a budoucnost podobně jako čeština. Problém s anglickými gramatickými časy je v tom, že množiny vět, které spadají v češtině do přítomnosti, minulosti a budoucnosti, musíme v angličtině roztrždit do vícero kategorií.

Podívejme se na věty v přítomnosti.

Dnes sněží. Hosté obědvají hodinu. Každý den jezdím vlakem do práce. Neznám nikoho v této továrně. Jak dlouho máš to kolo? Sedím v kanceláři od rána. Teď nebalím dárky. Jsme na pláži celý den.

Všimněte si, že pokud budeme uvedené české věty posuzovat formálně, potom lze říci, že jsou všechny v přítomném čase. Jestli si zadáme úkol přeložit je do angličtiny, budou z toho čtyři různé gramatické časy. Provedme tedy náš úkol:

Dnes **sněží**.

It is snowing today.

Dnes **nebalím** dárky.

I'm not wrapping the presents today.

Tyto dvě věty jsme přeložili v gramatickém čase *present continuous*.

Hosté **obědvají** hodinu.

The guests have been having lunch for an hour.

Sedím v kanceláři od rána.

I have been sitting in the office since morning.

Tyto dvě věty jsme přeložili v čase *present perfect continuous*.

Každý den **jezdím** vlakem do práce.

I go to work by train every day.

Neznám nikoho v této továrně.

I don't know anybody in this factory.

Tyto další dvě věty jsme přeložili v čase *present simple*.

Jak dlouho **máš** to kolo?

How long have you had the bike?

Jsem na pláži celý den.

I have been on the beach all day.

Hovorově lze také použít

Here is the National Museum.

Jací vědci jsou v laboratoři?

What scientists are there in the laboratory?

Kolik dětí je před školou?

How many children are there outside the school?

Kolik hovězího je v ledničce?

How much beef is there in the fridge?

Kapitola 5

Ukázky odpovědí na otázky se slovesem *be*

Nejkratší odpověď na otázku se slovesem *be* nemá být pouze *Yes* nebo *No*, ale je nutné dodat patřičné osobní zájmeno (*I, you, he, she, it, we, they*) a tvar slovesa *be* v kladném tvaru, který se nezkracuje (*am, are, is*), nebo v záporném tvaru, který se zkracuje, (*am not, aren't, isn't*), výjimkou je *am not*, což zkrátit nelze. Odpověďt je možné i tím způsobem, že sdělíme správnou nebo novou informaci.

Příklady

A: Are you busy? B: **Yes, I am.**

A: Are you afraid of your new teacher of English? B: **No, I'm not.**

A: Is Helen at the bank? B: **Yes, she is.**

A: Is Jim in his department on the seventh floor? B: **No, he isn't.**

A: Are the students outside the school? B: **Yes, they are.**

A: Are the German tourists in the square behind the castle? B: **No, they aren't. They are still in the castle.**

A: Is this your suit case? B: **Yes, it is.**

A: Are these their clothes? B: **No, they aren't. They are my children's.**

A: Is that our office? B: **No, it isn't. Our office is upstairs.**

A: Are these his tools? B: **Yes, they are.**

A: Is it an attractive place? B: **Yes, it is.**

A: Are there any passengers on the train? B: **No, there aren't.**

A: Is there a good film on TV? B: **Yes, there is.**

A: Is our guide at the airport? B: Yes, he is with a group of some tourists over there.

A: Are these glasses yours? B: No, mine are on the brown coffee table.

Kapitola 6

Přivlastňovací zájmena nesamostatná a samostatná a osobní zájmena

Rozlišujeme přivlastňovací zájmena tzv. nesamostatná a samostatná. *My, your, his, her, its, our, their* jsou přivlastňovací zájmena, která nemohou stát samostatně bez napojení na podstatné jméno. Naproti tomu zájmena *mine, yours, his, hers, its, ours, theirs* se používají pouze samostatně. *His* a *its* jsou společné pro obě skupiny.

Osobní zájmena jsou ve větě buď podmětem (*I, you, he, she, it, we, they*), jsou tedy v prvním pádě (já, ty, on, ona, ono, my, vy, oni, ony), nebo předmětem (*me, you, him, her, it, us, them*), což zodpovídá tvarům českého druhého, třetího, čtvrtého, šestého a sedmého pádu (např. mne, mi, tobě, jí, jeho, nás, námi, nich, ně, apod.). Tvary *you* a *it* jsou stejné pro všechny pády.

Příklady

Kde jsou **jejich věci**?

Where are **their things**?

Náš stůl je v rohu u okna.

Our table is in the corner by the window.

Hotel je velký, ale **jeho pokoje** jsou malé.

The hotel is big but **its rooms** are small.

(U neživotných podstatných jmen nepoužíváme *his* nebo *her*, proto *its rooms*.)

A: Čí je ten sendvič? B: **Můj**.

A: Whose is that sandwich? B: **Mine**.

Je tento sešit **jeho** nebo **její**?

Is this exercise book **his** or **hers**?

Kde máš **své věci**?

(Angličtina „svůj“ překládá patřičným přivlastňovacím zájmenem.)

Where are **your things**?

Kde mají **své deštníky**?

Where are **their umbrellas**?

Na chodbě je **(jeden) tvůj známý**.

There is **an acquaintance of yours** in the hall.

Jeden náš zaměstnanec je nyní v cizině.

An employee of ours is abroad now.

nebo

One of our employees is abroad now.

(Nelze říci: *an our employee*)

Kde je **nějaká jejich objednávka**?

Where is **an order of theirs**?

(Nelze říci: *a their order*)

Tady je **nějaká její písemná práce**.

Here is **a paper of hers**.

Kde je **to tvoje** největší zavazadlo?

Where is **that biggest luggage of yours**?

(Nelze říci: *that your biggest luggage*)

Ten jejich dům je obrovský.

That house of theirs is huge.

Po členu neurčitém, určitém a ukazovacích zájmenech nelze použít přivlastňovací zájmeno. Kombinace jako *a your book* není správná, ale **a book of yours**, nikoliv *this his bike*, ale **this bike of his** atd.

Spojení jako například **one of our squares**, **five of her novels**, **some of their machines**, **any of his friends** jsou správná.

Náš manažer je tady také pro **vás**.

Our manager is here also for **you**.

Je to od **nich** velmi laskavé.

It is very kind of **them**.

Tyto náhrdelníky v krabici nejsou ode **mne**, ale od **něho**.

These necklaces in the box aren't from **me** but from **him**.

Cvičení 1 ke kapitolám 3 až 6

Přeložte:

1. Kde jsou dělníci? 2. Kdo je na střeše? 3. V čem jsou ti studenti dobří? 4. To nejsou naše slovníky. 5. Co je v krabici na horní polici? 6. V autě jsou nějaká zavazadla. 7. Naše zavazadla jsou před budovou. 8. Toto je nejlepší portugalské víno. 9. Jak

Cvičení 2 ke kapitolám 7 až 10

1. Vynechte výrazy, které se v daném kontextu nehodí:

1. They've got **plenty of, much, little, a lot of, some, any, no** new ideas in their latest projects. 2. Jack hasn't got **much, a little, a lot, no, none, any** money in his pocket. 3. **Some, Any, None, No, Few, Many** of our stewardesses have their uniforms in these wardrobes. 4. Has Ann got **any, many, few, a few, much, a little** beakers on the desk? 5. Has the cook got **much, little, a little, no, few, any** flour?

2. Přeložte a použijte hlavně stažené tvary slovesa *have*:

1. Obchod má dvě výlohy. 2. Nikdo z nich nemá chatu. 3. Některé věty jsou správné. 4. Někteří z nás mají tři počítače. 5. Ve sklepě máme vodu. 6. Ve sklenici je trochu piva. 7. Má jejich domácnost dluhy? Ne, nemá. 8. Má váš pes dlouhé uši? Ne, nemá. 9. V tomto lese je v létě spousta hub. 10. Nemám žádné zápočty. 11. Na zahradě máme několik ovocných stromů. 12. Naše rozrůstající se město má hodně problémů. 13. Máme málo chleba a žádné brambory. 14. Krávy v naší farmě nemají žádné nemoci. 15. Strom nemá mnoho listů. 16. Mám pro vás jenom málo dobrých správ. 17. Jakákoliv ulice v této oblasti je rozkopaná. 18. Až 600 000 lidí je nezaměstnaných. 19. Je (nějaký) důvod pro toto mé chování. 20. V této ulici je (nějaká) firma. 21. Máme hodně obchodních zástupců. Někteří z nich jsou v cizích zemích. 22. Mají (nějaké) nové metody. Jsou některé z nich lepší než ty staré? Žádná z nich není lepší. 23. Jakákoliv učebnice angličtiny není vhodná. 24. Před bankou je (až) 200 zákazníků. Někteří mají s sebou děti. 25. Naše učitelka matematiky nikdy nemá pro nás čas. 26. Koho bolí hlava? 27. Janu v krku nebolí. 28. Pro kolik lidí máš jídlo? 29. Kolik vzduchu je v tom balónu? 30. Nemám pro tebe žádné rady. 31. Téměř všichni mají zdravotní problémy. 32. Všechno je pod střechou. 33. Mají jak barvu, tak štetec. 34. Všichni hudebníci jsou na jevišti. 35. A: Kde mám králíky? B: Já je mám oba.

Kapitola 11

Přístupme ke gramatickým časům

Rozeberme pomyslnou množinu vět v přítomném čase z hlediska češtiny

Naučili jsme se tvořit jednoduché věty se slovesem *be* a se slovesem *have* ve významu vlastnit a mít nemoc nebo bolest v přítomném čase prostém a zároveň jsme si vysvětlili i některé další jevy anglické gramatiky týkající se zájmen a dalších slovních druhů.

Jak víme, bez slovesa není věta, a umět pracovat správně se slovesy znamená zvládnout páteř anglické gramatiky. Proto se budeme učit dál pracovat právě se slovesy. Zůstaneme u přítomnosti a zaměříme se na všechna slovesa kromě sloves modálních, která se chovají podle svých vlastních pravidel. Budeme tvořit různé druhy jednoduchých vět v přítomnosti, tj. vět, které budou obsahovat jeden podmět a jeden přísudek a v češtině bude sloveso ve tvaru přítomném.

Jedná se o věty jako: Posloucháme rádio. Chodím často do divadla. Máme dvě kola. Jak dlouho večeříte? Ona nezná tvého kolegu. Co mají tyto věty společné? Jde o děje, které už po nějakou dobu, delší nebo kratší, probíhají a s největší pravděpodobností ještě po nějakou dobu, kratší nebo delší, budou probíhat, neboli pokračovat. Abychom tyto věty přeložili správně do angličtiny, musíme se naučit analyzovat a třídit věty po obsahové stránce, čemuž odpovídají v angličtině určité formy sloves, které nazýváme přítomným časem prostým – *present simple*, přítomným časem průběhovým – *present continuous*, předpřítomným časem prostým – *present perfect simple* a předpřítomným časem průběhovým – *present perfect continuous*.

Čeština rozlišuje přítomnost, minulost a budoucnost. Angličtina vlastně také nemyslí jiným způsobem. Pouze v rámci přítomnosti, minulosti a budoucnosti třídí myšlenkově obsahy vět do typů a jednotlivým typům vět, myšlenek, odpovídají potom různé časy.

Podívejme se tedy, jak je zapotřebí přistupovat k třídění vět podle obsahu do jednotlivých typů. Rozeberme první větu: **Posloucháme rádio**. Z hlediska formálního je to věta v přítomném čase. Z hlediska obsahového jí můžeme rozumět třemi způsoby a každému chápání bude v angličtině odpovídat jiný překlad.

I. Můžeme poslouchat rádio opakovaně relativně delší dobu. Potom větu přeložíme přítomným časem prostým – *present simple*: **We listen to the radio**.

II. Můžeme poslouchat rádio právě nyní a chceme vyjádřit pouze tento fakt, nic víc. Potom větu přeložíme přítomným časem průběhovým – *present continuous*: **We are listening to the radio**.

III. Můžeme poslouchat rádio právě nyní, ale tento děj probíhá již po nějakou dobu, a zároveň chceme vyjádřit obě tyto skutečnosti v jedné jednoduché větě dohromady. Potom větu přeložím předpřítomným časem průběhovým – *present perfect continuous*: **We have been listening to the radio**.

Podívejme se na druhou větu: **Chodím často do divadla**. Co se týče obsahu, věta vyjadřuje opakovaný děj, který pravděpodobně zahrnuje delší období, během kterého do divadla chodím, a zároveň věta říká, že návštěva divadla bude s největší pravděpodobností ještě pokračovat. Tento způsob uvažování vyjadřujeme v angličtině přítomným časem prostým – *present simple*: **I often go to the theatre**.

Podívejme se na třetí větu: **Máme dvě kola**. Rozeberme větu po obsahové stránce.

I. Mohu chtít vyjádřit pouze fakt, že máme dvě kola. Potom větu přeložíme: **We have two bikes.**, tj. *present simple*, nebo jak jsme již ukázali, také se zkráceným tvarem *have*: **We've got two bikes.**

II. Mohu chtít větou zdůraznit, že dvě kola máme už delší dobu, že tento stav věcí existuje už delší časové období. Potom větu přeložím předpřítomným časem prostým – *present perfect simple*: **We have had two bikes.**

Podívejme se na čtvrtou větu: **Jak dlouho večeříte?**

I. Touto větou se ptáme, jak dlouho děj probíhá do této chvíle, a zároveň je pravděpodobné, že večeře bude ještě pokračovat. Tento způsob myšlení angličtina vyjadřuje předpřítomným časem průběhovým – *present perfect continuous*: **How long have you been having dinner?**

II. Otázku můžeme chápat ale také v tom smyslu, že někoho zajímá, jak dlouho obvykle opakovaně večeříme. Potom větu přeložíme přítomným časem prostým – *present simple*: **How long do you have dinner?**

A konečně se podívejme na poslední pátou větu: **Ona nezná tvého kolegu.** Tato věta vyjadřuje stav věcí, který byl a momentálně existuje. Tomuto způsobu myšlení odpovídá konkrétně u slovesa *know*, které nedělá průběhové časy, přítomný čas prostý – *present simple*: **She does not know your colleague.**

Abychom gramatické časy *present simple*, *present continuous*, *present perfect simple*, *present perfect continuous* a také další tvořili správně, musíme si vysvětlit, jak tvořit gerundium a přičestí minulé.

Kapitola 12

Gerundium – tvar končící na *-ing*

Ne jakékoli slovo, které končí na *-ing*, je gerundium. Gerundium je tvar končící na *-ing* vytvořený ze slovesa.

Uvedme pravidla, podle kterých připojujeme *-ing* ke slovesu, abychom vytvořili gerundium

I. Směs různých sloves, kde k základnímu tvaru připojíme pouze koncovku *-ing*.
Například:

play + ing = **playing**
study + ing = **studying**
order + ing = **ordering**
clean + ing = **cleaning**